

VEDTAK NR 15/09 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Tvisteløsningsnemnda avholdt møte onsdag den 1. april 2009 i Arbeidstilsynets lokaler i Lillestrøm.

Ved behandlingen av saken var tvisteløsningsnemnda sammensatt slik:

Faste medlemmer

Henning Harborg, leder
Haakon Skaug, LO
Elisabeth Lea Strøm, NHO

Særskilt oppnevnte medlemmer

Aud Trulsen, Handel og Kontor
Astrid Merethe Svele, HSH

Saken gjelder

Tvist om rett til redusert arbeidstid etter arbeidsmiljøloven § 10-2 fjerde ledd

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B

Det ble truffet slikt vedtak:

Saksforhold

A er ansatt som butikkmedarbeider i 99,4 prosent stilling hos B.

Den 5. januar 2009 søkte A om midlertidig fritak fra fastsatt turnus og redusert arbeidstid til 80 prosent frem til mai 2010. Ønsket arbeidstid er dagtid fra 9 til 15.30 og annenhver lørdag fra 10 til 18. Bakgrunnen for søknaden er at hun har et alvorlig sykt barn som trenger ekstra tilsyn og mye trening. I tillegg reiser mannen mye i jobben, ofte på kort varsel.

Arbeidsgiver besvarte søknaden i brev av 27. januar 2009. De anfører at det vil medføre vesentlig ulempe å innvilge søknaden fullt ut, men at hun kan få flytte kveldsvakter eller få fri uten lønn dersom hun varsler om dette 2 til 3 uker i forveien. Arbeidsgiver tilbyr A en midlertidig avtale om redusert arbeidstid med fritak fra oppsatte kveldsvakter. Dette vil innebære en reduksjon til 64 prosent stilling, noe som vil være for mye i forhold til A behov.

Saken ble brakt inn for tvisteløsningsnemnda ved brev av 2. februar 2009.

Overfor nemnda har begge parter fått anledning til å komme med utfyllende merknader i saken. Det vises i denne forbindelse til brev av 23. februar 2009 og 16. mars 2009 fra B, samt brev av 14. mars 2009 fra A.

A opplyser i sitt brev til sekretariatet den 14. mars 2009 at hun kan jobbe kveld mandagene og annenhver fredag etter at mannen har fått ny stilling.

I drøftingsmøte fredag 20. mars 2009 informerte arbeidsgiver om at A stilling må reduseres.

Arbeidstakers anførsler

A mener arbeidstidsreduksjonen ikke vil medføre vesentlige ulemper for arbeidsgiver, og anfører i det vesentligste:

Lovens krav til vesentlig ulempe innebærer at arbeidstidsreduksjonen må medføre uforholdsmessige vanskeligheter for virksomheten, og at det ikke er tilstrekkelig å påberope en generell ulempe, for eksempel ulempen ved å måtte omorganisere arbeidsoppgaver eller ansette vikar. Hun viser til sak 24/2006 og sak 39/2008.

A anfører at det ikke vil være behov for omorganisering eller å skaffe vikar, da de øvrige ansatte nå klarer seg fint på kveldstid uten henne og en annen langtidssykemeldt arbeidstaker. Hun mener det ikke er ansatt vikar for noen av dem, og at flere av de øvrige ansatte heller ikke ser at det skulle utgjøre noe problem at hun kun jobber dagvakter.

Dersom det likevel skulle være behov for omorganisering, mener A at kravet til vesentlig ulempe ikke er oppfylt, og må sees bort fra. I samtale med regionsjefen 10. oktober 2008 uttalte hun at det ville være til vesentlig ulempe, og at det ble urettferdig for de andre ansatte om A fikk jobbe kun dagvakter, og at hun hadde «brent» seg på det tidligere da hun var butikksjef i en annen B-butikk. Dette bør ikke ha betydning for denne saken, da hun anfører å være i en særstilling pga datterens hjerneskade og behov.

A anfører at det ikke er gjennomførbart å måtte gi beskjed 2-3 uker i forveien av mannens jobbreiser, da han ofte reiser på kort varsel.

En reduksjon til 64 prosent er ikke aktuelt da det ville ha for stor innvirkning på hennes økonomi. Hun opplyser også at mannen har fått nye arbeidsoppgaver som medfører at hun kan jobbe kveld mandager og sannsynligvis også fredagene før hun jobber lørdag (annenhver fredag).

Arbeidsgivers anførsler

B mener det vil medføre vesentlige ulemper å innvilge A søknad om tilpasset arbeidstid, og anfører i det vesentligste:

B har innvilget redusert arbeidstid etter aml § 10-2. A kan redusere sin arbeidstid ved å ikke arbeide sine faste kveldsvakter etter avtalt arbeidsplan. Det som imidlertid er avslått er A ønske om å flytte kveldsvakter til dagvakter. B mener å ha strukket seg langt i forhold til tilpassing, ikke minst tatt i betraktning at dette er en lite solidarisk løsning da de øvrige ansatte må arbeide minimum to kveldsvakter per uke.

Arbeidsplanene er godt innarbeidet, og det vil kunne medføre vanskeligheter for avdelingens øvrige ansatte dersom man gjør større inngrep i de fastsatte planene. Vi ønsker å sørge for en solidarisk fordeling av vakter, der alle ansatte arbeider 2 kvelder pr uke og annenhver lørdag.

Dersom A ønsker å redusere sin stilling med vakter der hun er satt opp etter klokken 15.30, vil dette medføre en stilling på 64 prosent. Dersom hun opprettholder ønsket om en 80 prosent stilling er arbeidsgiver nødt til å flytte ansatte som arbeider dagvakter til kveld, og endre deres innarbeidede arbeidsplaner. Det er gjort en undersøkelse blant de ansatte der en slik endring ikke imøtekommes. Tillitsvalgte er også prinsipielt imot at en ansatts ønske om å arbeide dagvakter skal imøtekommes dersom dette vil medføre endrede arbeidsplaner for øvrige ansatte, som igjen fører til en mindre solidarisk fordeling av kveldsvakter.

Det anføres også at B står overfor en omstillingsprosess der det er besluttet å rasjonalisere på timebruk. Det er ikke hensiktsmessig for driften av butikken å bruke mer timer på dagtid. Det er allerede sagt opp fire ansatte i deltidsstillinger, noe som utgjør en nedbemanning på 84 timer per uke.

Tvistløsningsnemndas merknader

Arbeidsmiljøloven § 10-13 fastsetter at tvist om redusert arbeidstid avgjøres av tvisteløsningsnemnda. Frist for å bringe saken inn for tvisteløsningsnemnda er fire uker etter at arbeidsgiver avslø krav fra arbeidstaker, jf forskrift om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven § 3 tredje ledd.

Dato for arbeidsgivers avslag er 27. januar 2009 og saken ble brakt inn for tvisteløsningsnemnda ved arbeidstakers brev av 2. februar 2009. Saken er således rettidig innbrakt.

Arbeidsmiljøloven § 10-2 fjerde ledd fastsetter at arbeidstaker som av helsemessige, sosiale eller andre vektige velferdsgrunner har behov for å få redusert sin arbeidstid, har rett til dette dersom arbeidstidsreduksjonen kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for virksomheten.

Tvisteløsningsnemnda noterer at arbeidstaker overfor nemnda hevder at hun har rett til reduksjon av sin stilling fra 100 til 80 prosent, og at stillingen på 80 prosent skal tilpasses slik at hun arbeider kun på dagtid. Ordningen vil innebære at hun fritas for alle kveldsvakter, men får flere dagvakter enn hun har i dag. Nemnda noterer at hennes krav derfor ikke bare innebærer en reduksjon av arbeidstiden, men i like stor grad en omlegging av denne slik at arbeidstaker får fritak fra den alminnelige arbeidsplan og innrømmes rett til kun å jobbe dagvakter. Tvisteløsningsnemnda er av den oppfatning at § 10-2 fjerde ledd ikke gir krav på slike tilpasninger. Arbeidsgiver har akseptert arbeidstakers krav på redusert arbeidstid ved at hun fritas fra alle kveldsvakter, slik at hun blir stående med en stilling på 64 prosent med kun dagvakter. Tvisteløsningsnemnda finner at arbeidstaker etter § 10-2 fjerde ledd ikke kan kreve tilpasninger utover dette.

Nemnda legger til grunn at reduksjonen i arbeidstid kan gjøres mindre ved å la fritaket omfatte kun enkelte kveldsvakter, slik arbeidstaker har tilbudt seg.

Konklusjon

Arbeidstaker får ikke medhold.

Tvisteløsningsnemnda

Henning Harborg
leder

Lillestrøm, 2. april 2009

Til orientering:

Tvist om rett til redusert arbeidstid kan bringes inn for domstolene etter at tvisteløsningsnemndas avgjørelse foreligger, jf arbeidsmiljøloven § 17-2 andre ledd. Nemndas konklusjon står ved lag mens saken er til behandling ved domstolene. Dersom dette vil virke urimelig, kan retten etter krav fra en av partene fastsette en annen midlertidig ordning.

Fristen for å bringe tvisten inn for domstolene er åtte uker regnet fra det tidspunkt tvisteløsningsnemndas avgjørelse foreligger, jf arbeidsmiljøloven § 17-2 tredje ledd.